

Y khoa hiện đại được giảng theo phương châm “Giảng dạy dựa trên năng lực, lấy sinh viên làm trung tâm, dựa trên tinh thần Y học dựa trên bằng chứng và chuẩn bị cho tự học suốt đời”. Để thực hiện được phương châm này trong bối cảnh số lượng sinh viên lớn, đòi hỏi ngày càng cao của xã hội về mặt năng lực của người thực hành y khoa, tác động của truyền thông đa phương tiện, nhất thiết phải thực hiện những đổi mới triệt để về giáo dục.

Team-Based Learning là một phương pháp giảng dạy hiện đại, thỏa hầu như tất cả các yêu cầu khắt khe của đào tạo Y khoa trong môi trường hiện đại. Giảng dạy Y khoa bằng phương pháp Team-Based Learning đòi hỏi các nguyên tắc chính bao gồm hoạt động nhóm, tinh thần trách nhiệm của sinh viên, cung cấp phản hồi hiệu quả và vật tư học tập chất lượng cao.

Vật tư học tập chất lượng cao là một trong bốn nguyên tắc chính quyết định thành công của chương trình Team-Based Learning. Vật tư học tập trong Team-Based Learning phải phục vụ hiệu quả cho việc hiện thực hóa phương châm giảng dạy là lấy sinh viên làm trung tâm, trên tinh thần Y học dựa trên bằng chứng và chuẩn bị cho tự học suốt đời.

Kể từ niên khóa 2013-2014, Bộ môn Phụ Sản, Khoa Y, Đại học Y Dược Thành phố Hồ Chí Minh đã thực hiện giảng dạy bằng Team-Based Learning cho năm thứ tư, và từ niên khóa 2015-2016 cho năm thứ sáu, trong bối cảnh của xuất phát điểm là từ chương trình cũ giảng dạy trên cơ sở sử dụng đồng thời Lecture-Based Teaching và Problem-Based Learning. Quá trình này đòi hỏi phải chuyển đổi một khối lượng tài nguyên học tập khổng lồ.

Quá trình biên soạn toàn bộ nguồn tài nguyên học tập phục vụ cho chương trình Team-Based Learning được thực hiện theo phương châm “cơ bản, hiện đại, linh hoạt”. Tài nguyên học tập phải cung cấp được cho học viên những khái niệm cốt lõi, có tính khả dụng trong môi trường hiện đại và phải dễ dàng thích ứng với những thay đổi nhanh chóng về lý luận và thực hành Y khoa trong điều kiện khoa học công nghệ phát triển với tốc độ vũ bão.

Cuốn “Bài giảng Phụ khoa” dùng cho chương trình phụ khoa tích hợp dựa trên giảng dạy bằng phương pháp Team-Based Learning là kết quả của quá trình thực hiện đổi mới tại Bộ môn Phụ Sản, Khoa Y, Đại học Y Dược Thành phố Hồ Chí Minh. Trong “Bài giảng Phụ khoa” học viên sẽ tìm thấy các khái niệm cốt lõi được trình bày dưới dạng thức cơ bản nhất, với mức độ cập nhật cao, đáp ứng được yêu cầu của Team-Based Learning. Các khái niệm cốt lõi này sẽ là hành trang kiến thức nền tảng, giúp hình thành và rèn luyện khả năng tư duy phản biện, đạt đến mục tiêu của giáo dục Y khoa hiện đại là khả năng tự học suốt đời.

Trong “Bài giảng Phụ khoa”, các vấn đề căn bản của phụ khoa được chia ra 9 chủ đề, khởi đầu từ các nhiễm trùng lây qua tình dục, đi qua các bệnh lý nhiễm trùng đặc trưng của mô hình bệnh tật Việt Nam và các hệ quả của chúng, đến các rối loạn chức năng, bệnh lý không tân lập và bệnh lý tân lập lành tính cũng như ác tính của đường sinh dục nữ, cuối cùng là các biện pháp kiểm soát sinh sản, bao gồm cả phá thai an toàn. Mỗi chủ đề được chia ra các bài giảng nhỏ. Việc chia các bài giảng này không dựa trên các bệnh lý, mà dựa trên các vấn đề. Giải quyết vấn đề là một trong các đặc trưng của quan điểm giảng dạy dựa trên năng lực. Các bài giảng này có thể hoán chuyển vị trí với các bài giảng ở chủ đề khác để thiết lập các module cơ động. Thiết lập các module cơ động từ các bài giảng đơn vị là nét đặc trưng của các chương trình dựa trên tín chỉ.

Mỗi chủ đề đầy đủ gồm các bài giảng, bài kiểm tra đảm bảo chuẩn bị bài và bài ứng dụng. Bài giảng cung cấp các khái niệm cốt lõi và các kiến thức căn bản phục vụ việc giải quyết các vấn đề chủ thuộc phạm vi của chủ đề. Bài kiểm tra đảm bảo chuẩn bị bài khảo sát các lỗ hổng kiến thức thường gặp để giúp sinh viên nhận ra và tự khắc phục các lỗ hổng nhận thức này. Bài ứng dụng là đỉnh điểm của mỗi chủ đề, trong đó sinh viên được yêu cầu phải liên kết tất cả những kiến thức đã học để giải quyết các vấn đề được đặt ra, qua đó hoàn thiện khả năng tư duy phản biện của mình.

“Bài giảng Phụ khoa” không phải là sách giáo khoa theo nghĩa của từ “Textbook”. “Bài giảng Phụ khoa” cũng không chú trọng cung cấp dữ liệu hay thông tin. Chúng tôi tập trung vào việc xây dựng một nền tảng các khái niệm cốt lõi, cũng như nhằm vào mục đích giảng dạy tư duy phản biện. Vì thế cấu trúc của “Bài giảng Phụ khoa” theo chương trình tích hợp không phù hợp với những độc giả có nhu cầu cao về truy vấn dữ liệu hay về thông tin.

Do đặc điểm trên, mỗi chủ đề trình bày trong “Bài giảng Phụ khoa” đều được yêu cầu phản biện đồng đẳng bởi các giảng viên chuyên gia trong hay ngoài bộ môn, đảm bảo tinh thần Y học dựa trên bằng chứng của các biện pháp giải quyết vấn đề được đưa ra cho mỗi phạm vi ứng dụng.

Dù được biên tập cẩn thận, nhưng chắc chắn rằng trong “Bài giảng Phụ khoa” không tránh khỏi việc còn có những hạt sạn. Mong các độc giả giúp đỡ chúng tôi hoàn thiện hơn trong lần xuất bản sau.

Ban biên tập “Bài giảng Phụ khoa”,

Âu Nhựt Luân.